

Czy „pewien nowoczesny przekład niemiecki” to Nowy Testament spirytysty J. Grebera?

dodane: 2016-11-17

Towarzystwo Strażnica zanim zaczęło oficjalnie cytować przekład Nowego Testamentu spirytysty J. Grebera, na potwierdzenie swego przekładu Biblii, przytaczały z niego frazy, ale anonimowo. PO prostu nie podawano co to za przekład. Z czasem okazało się o co chodziło tej organizacji. Opiszemy te działania Świadków Jehowy w naszym tekście.

Czy „pewien nowoczesny przekład niemiecki” to Nowy Testament spirytysty J. Grebera?

Towarzystwo Strażnica w roku 1983 przyznało się do tego, że przez wiele lat cytowało i przytaczało dla uzasadnienia swego przekładu Biblii tak zwany Nowy Testament spirytysty Johanna Grebera!

Oto jego słowa:

„Wersję tę przytaczano od czasu do czasu na poparcie sposobu, w jaki »New World Translation« (Przekład Nowego Świata) oraz inne miarodajne tłumaczenia Biblii oddają tekst Ewangelii według Mateusza 27:52,53 oraz według Jana 1:1. Niemniej jednak w roku 1980 ukazała się w przedmowie do »Nowego Testamentu« Johanna Grebera wzmianka o istotnym znaczeniu, z której wynika, że tłumacz ten w poszukiwaniu sposobów wyjaśnienia trudniejszych fragmentów zdał się na »Boski świat duchów«. Powiedziano tam: »Jego żona, będąca medium Boskiego świata duchów, często pośredniczyła w przekazywaniu księdzu Greberowi trafnych odpowiedzi pochodzących od posłańców Bożych«. Uznano za niestosowne, by »Strażnica« korzystała z przekładu, który ma tak ściśle powiązania ze spirytyzmem (Powt. Pr. 18:10-12). (...) dlatego nie ma potrzeby, by powoływać się w tej sprawie na tłumaczenie Grebera” (*Strażnica* Rok CIV [1983] Nr 22 s. 24).

Oczywiście Towarzystwo Strażnica nie powiedziało całej prawdy, gdyż nie w roku 1980 okazało się, że J. Greber był spirytystą, ale organizacja ta wiedziała o tym już w połowie lat 50. XX wieku (!), o czym sama pisała:

„Greber, były duchowny katolicki, stał się spirytystą i wydał książkę pod tytułem (...) /Komunikowanie się ze światem duchów, jego prawa i cel/ (1932 ...). W przedmowie podaje on typowe fałszywe wyjaśnienie: »Najważniejszą książką spirytystyczną jest Biblia...«” (*Co Pismo Święte mówi o „życiu pozagrobowym”?* 1958 [ang. 1955] s. 78-79).

Patrz też ang. *Strażnica* 01.10 1955 s. 603 (ten sam fragment).

„Niejaki Johannes Greber pisze we wstępie do swego przekładu Nowego Testamentu, wydanego w roku 1937: »Byłem księdzem katolickim i do czterdziestego ósmego roku życia w ogóle nie wierzyłem w możliwość kontaktu ze światem duchów Bożych. Potem jednak nastał dzień, kiedy niechcący zrobiłem pierwszy krok w kierunku takich kontaktów. Przeżyłem rzeczy, które aż do największych głębi wstrząsnęły moim jestestwem. (...) Przeżycia swe opisałem w książce, która ukazała się w języku niemieckim i angielskim, a nosi tytuł: 'Komunikowanie się ze światem duchów, jego prawa i cele'.« (...) W przedmowie do ostatnio wspomnianej książki były ksiądz Greber powiada: »Biblia jest najwybitniejszą książką spirytystyczną.« Kierując się takim wrażeniem Greber stara się swemu przekładowi Nowego Testamentu nadać nutę jak najbardziej spirytystyczną. (...) Rzecz całkiem oczywista, że w dokonaniu takiego przekładu pomagali byłemu księdzu »duchowie«, w których wierzy” (*Strażnica* Nr 8, 1961 s. 3 [ang. 15.02 1956 s. 110-111]).

Nie to jednak dla nas jest istotne w tym artykule, ale słowa „pewien nowoczesny przekład niemiecki”, które są zawarte w jednej z publikacji Świadków Jehowy. Fragment ten i słowa Mt 27:52-53 zostały zastosowane dla uzasadnienia *Przekładu Nowego Świata* wydanego przez Świadków Jehowy:

„Rozsądnym rozwiązaniem tego zagadnienia jest sposób przetłumaczenia omawianych wierszy w Przekładzie Nowego Świata Chrześcijańskich Pism Greckich. Chociaż jest to przekład literalny, to jednak nad dosłowność przekładu on jasność myśli. Czytamy więc: »I pootwierały się grobowce pamięci, a wiele ciał świętych, którzy zasnęli«, zostało wyrzuconych (a wychodzący spośród grobowców pamięci po jego wzbudzeniu weszli do miasta świętego) i stały się one widoczne dla wielu.« Z tego przekładu jasno wynika, że nie chodziło tu o zmartwychwstanie »świątych, którzy zasnęli«, lecz jedynie o wyrzucenie zwłok z grobowców wskutek trzęsienia ziemi, które towarzyszyło śmierci Jezusa. Nie tylko sam Przekład Nowego Świata tak tłumaczy te wiersze. Pewien nowoczesny przekład niemiecki podaje zupełnie podobnie: »Grobowce się odkryły i wiele ciał tych, których pochowano, zostało podrzuconych na stojąco. W tej pozycji wystawały z grobów i były widziane przez wielu, którzy tamtędy przechodzili wracając do miasta.« – Mat. 27:52, 53” (*Strażnica* Nr 8, 1961 s. 15-16).

Zanim rozwikłamy zagadkę o jaki „pewien nowoczesny przekład niemiecki” chodzi zauważmy, że cytowana *Strażnica*, to ta sama publikacja, którą cytowaliśmy powyżej (*Strażnica* Nr 8, 1961 s. 3). Ona zaś opisywała osobę spirytysty J. Grebera. Jak podawaliśmy, pisał on na przykład następująco, co Towarzystwo Strażnica opatrzyło też swoim komentarzem:

„Biblia jest najwybitniejszą książką spirytystyczną. (...) Greber stara się swemu przekładowi Nowego Testamentu nadać nutę jak najbardziej spirytystyczną” (*Strażnica* Nr 8, 1961 s. 3).

O jaki to „pewien nowoczesny przekład niemiecki” chodzi?

Czyżby o przekład J. Grebera, który ukazał się w językach niemieckim i angielskim?

Aby to wyjaśnić musieliśmy porównać nie tylko przekład polski tekstu Mt 27:52-53, ale i angielski, w którym wychodzi oryginał *Strażnicy*, oraz fragment niemiecki, bo na taki powołują się Świadkowie Jehowy. Poniżej zestawiamy w tabelach nasze dociekania.

Teksty polskie „pewnego nowoczesnego przekładu niemieckiego” i J. Grebera

<i>Strażnica</i> Nr 8, 1961 s. 15-16	<i>Strażnica</i> Rok XCVIII [1977] Nr 21 s. 24
„Nie tylko sam Przekład Nowego Świata tak tłumaczy te wiersze. <u>Pewien nowoczesny przekład niemiecki</u> podaje zupełnie podobnie:	„Na przykład <u>Johannes Greber</u> oddał te teksty (w roku 1937), jak następuje:
»Grobowce się odkryły i wiele ciał tych, których pochowano, zostało podrzuconych na stojąco. W tej pozycji wystawały z grobów i były widziane przez wielu, którzy tamtędy przechodzili wracając do miasta.« – Mat. 27:52, 53”.	»Grobby się odkryły, a wiele ciał tam pochowanych uległo podrzuceniu do postawy stojącej. W takiej pozycji wystawały z grobów i widziało je wielu przechodniów wracających tamtędy do miasta«”.

Widzimy z powyższego, że choć oba teksty zawierają tę samą treść, to jednak użyto w nich czasem innych słów. Wynika to też z tego, że fragment polski jest ‘tłumaczeniem z tłumaczenia’, to znaczy w pierw tekst niemiecki przetłumaczono na angielski, a później dopiero na język polski. Nie można więc na tym przykładzie jednoznacznie stwierdzić, czy oba teksty to fragmenty J. Grebera.

Teksty angielskie „pewnego nowoczesnego przekładu niemieckiego” i J. Grebera

Ang. <i>Strażnica</i> 01.01 1961 s. 30	Ang. <i>Strażnica</i> 15.10 1975 s. 640
<i>Nor is the New World Translation alone in rendering these verses thus. <u>A modern German translation</u> reads quite similarly:</i>	<i>Thus the translation by <u>Johannes Greber</u> (1937) renders these verses:</i>
<i>“Tombs were laid open, and many bodies of those buried were tossed upright. In this posture they projected from the graves and were seen by many who passed by the place on their way back to the city.” –Matt. 27:52, 53.</i>	<i>“Tombs were laid open, and many bodies of those buried <u>there</u> were tossed upright. In this posture they projected from the graves and were seen by many who passed by the place on their way back to the city.” – Compare the New World Translation.</i>

Widzimy, że teksty angielskie „nowoczesnego przekładu niemieckiego” i J. Grebera różnią się tylko jednym drobnym słówkiem (*there*), co może wynikać z tłumaczenia. Fragmenty te są prawie identyczne, co pozwala nam przypuszczać, że pochodzą one spod pióra J. Grebera.

Teksty niemieckie „pewnego nowoczesnego przekładu niemieckiego” i J. Grebera

Niem. <i>Strażnica</i> 15.03 1961 s. 187	Niem. <i>Strażnica</i> 15.01 1976 s. 64
<i>Die Neue-Welt-Übersetzung (engl.) ist mit</i>	

ihrer Auffassung auch nicht allein, wenn sie diese Verse so wiedergibt. <u>Eine moderne deutsche Übersetzung lautet ganz ähnlich:</u>	So lauten zum Beispiel diese Verse in der Übersetzung von <u>Johannes Greber</u> (1937):
„Gräber wurden offengelegt, und viele Leiber der dort Begrabenen wurden aufrecht emporgeschleudert. In dieser Stellung wurden sie aus den Gräbern geworfen und von vielen gesehen, die auf ihrem Rückweg in die Stadt an diesem Ort vorbeigingen.“ – Matth 27:52, 53.	„Gräber wurden offengelegt, und viele Leiber der dort Begrabenen wurden aufrecht emporgeschleudert. In dieser Stellung wurden sie aus den Gräbern geworfen und von vielen gesehen, die auf ihrem Rückweg in die Stadt an diesem Ort vorbeigingen.“ (Vergleiche die Neue-Welt-Übersetzung.)

Widzimy, że teksty niemieckie „nowoczesnego przekładu niemieckiego” i J. Grebera są identyczne, co pozwala nam stwierdzić, że oba pochodzą spod pióra J. Grebera.

Jak widać, początkowo w latach 1955-1956 Towarzystwo Strażnica pisało o spirytyście J. Greberze. Jednak jeszcze w roku 1961 nie miało ono odwagi wprost podać, że cytuje jego przekład Nowego Testamentu, pisząc tylko o „pewnym nowoczesnym przekładzie niemieckim”. Z czasem jednak organizacja ta już oficjalnie cytowała J. Grebera, nie opisując jednak jego spirytyzmu.

Interesujące jest to, że w języku polskim w roku 1961, w jednej publikacji, zbiegły się dwa artykuły:

z omówieniem osoby spirytysty J. Grebera (*Triumf nad złymi mocami duchowymi*).
 z jego tekstem Mt 27:52-53, ale z opisem „pewien nowoczesny przekład niemiecki” (*Czy to było zmartwychwstanie?*).

Dla unaocznienia pokazujemy to w tabeli.

<i>Strażnica</i> Nr 8, 1961 s. 3	<i>Strażnica</i> Nr 8, 1961 s. 15-16
„Niejaki Johannes Greber pisze we wstępie do swego przekładu Nowego Testamentu, <u>wydanego w roku 1937</u> : »Byłem księdzem katolickim i do czterdziestego ósmego roku życia w ogóle nie wierzyłem w możliwość kontaktu ze światem duchów Bożych. Potem jednak nastał dzień, kiedy niechcący zrobiłem pierwszy krok w kierunku takich kontaktów. Przeżyłem rzeczy, które aż do największych głębi wstrząsnęły moim jestestwem. (...) Przeżycia swe opisałem w książce, która ukazała się w języku niemieckim i angielskim, a nosi tytuł: ‘Komunikowanie się ze światem duchów, jego prawa i cele’.« (...) W przedmowie do ostatnio wspomnianej książki były ksiądz Greber powiada: »Biblia jest najwybitniejszą książką spirytystyczną.« Kierując się takim wrażeniem <u>Greber stara się swemu przekładowi Nowego Testamentu nadać nutę jak najbardziej spirytystyczną.</u> (...) Rzecz całkiem oczywista, że w dokonaniu takiego przekładu pomagali byłemu księdzu »duchowiem«, w których wierzy”.	„Nie tylko sam Przekład Nowego Świata tak tłumaczy te wiersze. <u>Pewien nowoczesny przekład niemiecki</u> podaje zupełnie podobnie: »Grobowce się odkryły i wiele ciał tych, których pochowano, zostało podrzuconych na stojąco. W tej pozycji wystawały z grobów i były widziane przez wielu, którzy tamtędy przechodzili wracając do miasta.« – Mat. 27:52, 53”.

Widać tu jak na dłoni, że Towarzystwo Strażnica łączyło osobę spirytysty J. Grebera z powoływaniem się na jego Nowy Testament.

Ale to nie wszystko bo okazuje się, że już w roku 1949 i to dwukrotnie organizacja Świadków Jehowy cytowała jakiś „niedawny przekład niemiecki” w sprawie Mt 27:52-53.
 Było to wprawdzie przed tym, jak w roku 1955 opisano w jej publikacjach spirytyzm J. Grebera, ale już po tym,

gdy on sam w swoim przekładzie Nowego Testamentu z roku 1937 napisał o swej spirytystycznej profesji. O tym zaś Towarzystwo Strażnica samo pisało:

„Niejaki Johannes Greber pisze we wstępie do swego przekładu Nowego Testamentu, wydanego w roku 1937: »Byłem księdzem katolickim i do czterdziestego ósmego roku życia w ogóle nie wierzyłem w możliwość kontaktu ze światem duchów Bożych. Potem jednak nastał dzień, kiedy niechcący zrobiłem pierwszy krok w kierunku takich kontaktów. Przeżyłem rzeczy, które aż do największych głębi wstrząsnęły moim jestestwem...« (...) Rzecz całkiem oczywista, że w dokonaniu takiego przekładu pomagali bytemu księdzu »duchowie«, w których wierzy” (*Strażnica* Nr 8, 1961 s. 3 [ang. 15.02 1956 s. 110-111]).

Poniżej cytujemy angielski tekst spirytysty J. Grebera z roku 1937 i dwa fragmenty z publikacji Świadków Jehowy z roku 1949.

Słowa z „niedawnego przekładu niemieckiego” w obu przypadkach podajemy w oryginale za ich angielskim czasopismem. Są one identyczne jak oddaje je angielski tekst J. Grebera.

Tombs were laid open, and many bodies of those buried there were tossed upright. In this posture they projected from the graves and were seen by many who passed by the place on their way back to the city. (Mt 27:52-53, wg *The New Testament – A New Translation and Explanation* Johannes Greber, 1937).

„Powyżej sugerowaliśmy, że może to być błędne tłumaczenie oryginalnego tekstu greckiego. Następujący cytat ukazuje sposób, w jaki niedawny przekład niemiecki oddaje Mateusza 27:52, 53: »*Tombs were laid open, and many bodies of those buried there were tossed upright. In this posture they projected from the graves and were seen by many who passed by the place on their way back to the city.*« Podajemy to w tym celu, by wykazać, że nie wszyscy tłumaczą tekst oryginalny w zwyczajny, ortodoksyjny sposób” (*Awake!* 22.04 1949 s. 25).

„*Nawiasem mówiąc, ta okoliczność [trzęsienie ziemi w Ekwadorze i podniesienie zwłok] przypomina nam o trzęsieniu ziemi, które nastąpiło po śmierci Jezusa i sposobie, w jaki pewien niedawny przekład niemiecki oddaje słowa z Mateusza 27:52,53: »Tombs were laid open, and many bodies of those buried there were tossed upright. In this posture they were projected from the graves and were seen by many who passed by the place on their way back to the city.*« (See the April 22 *Awake!* Pages 24 and 25 for detailed discussion of the text.)” (*Awake!* 08.10 1949 s. 23 [ang. słówka *were* brak w oryginale J. Grebera]).

Widzimy zatem, że już w roku 1949, a później w roku 1961, powoływano się w Towarzystwie Strażnica anonimowo na spirytystyczny Nowy Testament J. Grebera, by później, aż do roku 1983, cytować go już oficjalnie.

Na zakończenie warto dodać, że szerzej kwestię spirytysty J. Grebera omówiliśmy wcześniej w następujących artykułach:

Nowy Testament spirytysty J. Grebera i Biblia Towarzystwa Strażnica (cz. 1)

Nowy Testament spirytysty J. Grebera i Biblia Towarzystwa Strażnica (cz. 2)

„*Wzbudzeni święci*” czy „*podniesione zwłoki*” – różne interpretacje tekstu Mt 27:52-53 ze spirytystą J. Greberem w tle.

Włodzimierz Bednarski

źródło: <https://www.apologetyka.info/swiadcowie-jehowy/czy-pewien-nowoczesny-przeklad-niemiecki-to-nowy-testament-spirytysty-j-grebera,949.htm>